

Bildande av naturreservatet Östra Kvallåkra i Karlshamns kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar, med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken, det på bifogad karta angivna området, omfattande fastigheten Kvallåkra 1:24 i Hällaryds socken och Karlshamns kommun jämte till fastigheten hörande vattenområden i Sandsjön och Svartgölen (på vissa kartor kallad för Svartasjön) enligt 1 kap. 5 § jordabalken, som naturreservat. Det till länsväg 631 hörande vägområdet ingår inte i reservatet.

Länsstyrelsen beslutar vidare, med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, om föreskrifter enligt nedan för naturreservatet.

Naturreservatet skall benämnas **Östra Kvallåkra**.

Administrativa data

Objektnamn	Östra Kvallåkra
Objektnummer	10 02 079
Objektkod och namn i Natura 2000	SE 0410 264 Östra Kvallåkra
Skyddsform	Naturreservat
Areal	38 ha
Län	Blekinge län
Kommun	Karlshamn
Församling och socken	Hällaryd
Naturgeografisk region	Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde
Kulturgeografisk region	Sydsvenska odlingsbygderna
Avrinningsområde	120 Årydsån/Hällarydsån
Lägesbeskrivning	Ca 6 km nordnordost om Hällaryds kyrka
Hänvisning till digitala gränser på beslutskartan	
Karta	03479 Persgårde
Fastigheter	Kvallåkra 1:24
Kategori av markägare	Staten/Naturvårdsverket
Servitut	Väg till Slättgården. Båtplats och parkeringsplats vid Sandsjön och båtplats vid Svartgölen och rätt att nyttja befintlig markväg till båtplatsen vid Svartgölen
Samfälligheter	Väg, fiske i Sandsjön, fiske i Svartgölen
Nyttjanderätter	Jaktarrende och jordbruksarrende
Förvaltare	Länsstyrelsen
Markslag och naturtyper	Skog 35 ha, åker 3 ha

Beskrivning av området och skälen för beslutet

Reservatet är beläget nordväst om länsväg 631 på en höjd över havet som varierar mellan 40 och drygt 70 meter. Den högsta kustlinjen går i de övre delarna av reservatet. Berggrunden utgörs av granit. Reservatet ligger i Blekinges sprickdalsterräng och ekskogsområde. I västra kanten av reservatet finns en smal dalgång som löper i riktning från NV – SO. I norra delen av denna dalgång ligger Sandsjön. På Sandsjöns östra strand och längs utloppet från sjön finns långsmala åkrar och en mindre grusväg. De blockiga sluttningarna och höjderna öster om åkrarna är klädda med ädellövskogar och blandskogar. Ädellövskogarna domineras av bok, ek, avenbok och asp. Ask, lind och alm förekommer sparsamt. Grov asp är vanlig i större delen av området. Bitvis finns rikligt med död ved. Grövre död ved finns främst av asp och björk men också av enstaka tall samt någon gran i anslutning till en sumpskog i södra delen av reservatet. Hålträd är vanligt förekommande främst av asp och ek. Centralt i området finns trädbevuxna kärr och fuktiga skogar i en blockig sänka. Dessa kärr avvattnas av en naturlig bäck ner till bäcken/diket som kommer från Sandsjön. I nordöstra delen av reservatet sluttar marken brant ner till Svartgölen som ligger i en smal dalgång i NV – SO riktning.

Geologiska värden i området består av att högsta kustlinjen ligger i de övre delarna av området, blocksamlingar och en rad med mycket stora flyttblock samt en djup tvärdal i riktning SV-NO från Svartgölens norra del. Dessa geologiska bildningar ger området en omväxlande och spännande karaktär.

Skogsvårdsstyrelsen har avgränsat en 7,1 ha stor nyckelbiotop med ädelnurskog och blandsumpskog där 11 signalarter hittades vid nyckelbiotopinventeringen bland annat blåsippa, grov fjädermossa, fällmossa, sten- och trädporcellor.

Östra Kvallåkra, som är föreslaget att ingå i EU:s ekologiska nätverk Natura 2000, ligger mellan naturreservaten Kvallåkra och Persgärde som båda ingår i Natura 2000. Naturreservaten i Kvallåkra och Persgärde har betydande naturvärden av främst biologisk och ekologisk art med en mångfald av biotoper av vilka de artrika ädellövbestånden, sumpskogarna och de blockiga branta sluttningarna är av särskilt stort intresse. Genom bildning av naturreservatet Östra Kvallåkra förhindras den fragmentering av områdets naturskogar som skogsbruk i Östra Kvallåkra skulle medfört. En sådan fragmentering av naturskogarna skulle avsevärt försämra möjligheten att upprätthålla gynnsam bevarandestatus i de båda Natura 2000-områdena. Bland annat är mikroklimatet i naturskogen i Persgärde norr om länsväg 631 till en betydande del beroende av att den i väster angränsande skogen i Östra Kvallåkra bevaras. Hela sprickdalslandskapet karaktär kommer att finnas inom reservatet med de skogklädda höjderna och de smala åkrarna i dalbotten.

Östra Kvallåkra bör avsättas som naturreservat för att områdets biologiska mångfald i naturskogarna långsiktigt skall bevaras, värdefulla naturmiljöer i tidigare odlade områden kan vårdas. Området har föreslagits att ingå i Natura 2000.

Tillsammans med naturreservaten Persgärde och Kvallåkra skapas ett stort sammanhängande skyddat naturskogsområde med en total landareal på 138 ha varav 127 ha skog. Härigenom kan även landskapsbilden med smala uppodlade dalgångar och skogklädda höjdryggar bevaras och allmänhetens tillgång till en markerad vandringsstig

i ett större sammanhängande område med naturskogar och för besökarna spännande geologiska bildningar tryggas.

Syfte

Syftet med reservatet är att

- skydda värdefulla naturmiljöer så att gynnsam bevarandestatus upprätthålls för habitattyperna *Boskog av fryletyp, 9110, Äldre ekskog på sura marker, 9190, Lövsumpskog av fennoskandisk typ, 9080*.
- bevara biologisk mångfald i naturliga ädellövskogar och lövblandskogar med stor variation beroende på en grovblockig morän och kuperad terräng, där träd kan åldras fritt och död ved ansamlas, där granen inte får möjlighet att kolonisera nya områden eller öka sin andel i områden där gran förekommer.
- vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av lövskogar och odlad inägomark i den smala dalgången sydost om Sandsjön genom begränsad skötsel i träd och buskskikt och odling av åkrarna.
- tillgodose behov av områden för friluftslivet där rika naturupplevelser kan fås i naturskogar med stor variation beroende på topografin, småskaligt odlingslandskap, sjöar och intressanta kvartärgeologiska ytformer, t ex en rad med mycket stora flyttblock.

Syftet skall nås genom att

- begränsad skötsel i träd- och buskskikt av ädellövskogar och lövblandskogar så att förekomsten av gran begränsas.
- begränsad skötsel i träd- och buskskikt av ädellövskogar på tidigare odlad mark och längs den samfällda vägen
- åkerbruk, inklusive skötsel av slåtter- och betesvallar
- väl markerade strövstigar leder till utsiktsplatser och intressanta platser inom naturreservatet såväl som till de angränsande naturreservaten.

Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att

- uppföra helt ny byggnad eller anläggning
- anlägga väg, anordna upplag, gräva, schakta, dränera, utfylla eller tippa
- anlägga luft- eller markledning
- uppföra flaggstång, mast eller antenn
- bedriva täkt
- ta bort eller skada stenmurar eller odlingsrösen
- lägga igen öppna diken
- skada eller förändra mark eller vegetation på ett sätt som inte har anknytning till traditionell skötsel av området
- plantera in för området främmande växt- eller djurarter
- använda parasitbekämpningsmedel (t ex avermectiner) som utsöndras med spillningen i form som är skadlig för insekter
- avverka skog eller bortföra torra träd eller stubbar
- utföra skogsodling
- tillföra handelsgödsel

Postadress	Besöksadress	Telefon/Telefax	E-post/webbplats:	Postgiro	Bankgiro	Org.nr
SE-371 86 KARLSKRONA	Ronnebygatan 22	0455-870 00 0455-875 45	lansstyrelsen@k.lst.se www.k.lst.se	3 51 80-9	5051-4694	202100-2320

- använda kemiska bekämpningsmedel

Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten som ingår i reservatet:

Markägare och innehavare till särskild rätt till mark och vatten förpliktigas tåla att åtgärder vidtas inom området enligt fastställd skötselplan såsom röjning av stigar, begränsning av andelen gran, åkerbruk, betning och anordnande av stängsel, anordnande av parkeringsplats samt uppsättande av informationsskyltar.

Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt i reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det inte tillåtet att

- gräva eller skada fasta naturföremål eller ytbildningar
- skada stenmurar eller odlingsrösen
- otillbörligt störa djurlivet
- gräva upp växter eller på annat sätt skada vegetationen
- medföra ej kopplad hund annat än vid jakt
- göra upp eld
- framföra motordrivet fordon, cykla eller rida annat än på härför upplåtna vägar
- tälta, ställa upp husvagn eller husbil
- på störande sätt utnyttja radio, bandspelare, cd-spelare eller därmed jämförlig anordning eller på annat sätt åstadkomma störande buller
- nyttja området för övningar som verkar störande för naturen eller på allmänhetens friluftsliv i reservatet
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

- samla in fjärilar eller skalbaggar
- bedriva vetenskaplig forskning som omfattar provtagning eller installation av utrustning.

Ovanstående föreskrifter enligt 7 kap. miljöbalken skall inte utgöra hinder att sköta området enligt till beslutet hörande skötselplan, ej heller för att underhålla diket från Sandsjön enligt gällande vattendom. Föreskrifterna utgör heller inget hinder för innehavare av nyttjanderätt, servitut eller delägare i samfälligheter att utnyttja sina rättigheter.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer länsstyrelsen den till beslutet hörande skötselplanen. Förvaltare för reservatet skall vara Länsstyrelsen i Blekinge län.

Ärendets handläggning

I samband med inventeringar och skötselplanering av naturreservatet Kvallåkra uppmärksammades naturskogsområdet som ligger mellan naturreservaten Kvallåkra och Persgårde och dess betydelse för naturvärdena i de bägge reservaten.

Skogsvårdsstyrelsen uppmärksammade Länsstyrelsen på att gallringar planerades i området (hösten 2000). Ägarna till de berörda fastigheterna Kvallåkra 1:9 och 1:22 informerades i januari 2001 om planerna på att komplettera det befintliga reservatet i Kvallåkra och samtycke lämnades till att en värdering gjordes av det nu aktuella området. Värdering har utförts av Svefa AB under våren 2001, förhandlingar med markägarna om inköp av fastighetsdelarna har skett och staten har förvärvat området i slutet av 2002. Länsstyrelsen har under hösten 2001 utarbetat en skötselplan för området. Skogsvårdsstyrelsen har i april 2002 avgränsat en 7,1 ha stor nyckelbiotop i området. Genom fastighetsbildningsförrättning som avslutades den 8 september 2003 bildades fastigheten Kvallåkra 1:24 av det område som staten köpt.

Området föreslogs 2003 att ingå i EU:s ekologiska nätverk Natura 2000.

Ett förslag till naturreservat har remissbehandlats under våren 2003. Yttranden har inkommit från Vägverket, Försvarmakten, Skogsvårdsstyrelsen, SGU, Blekinge Museum och Karlshamns kommun,

Sakägarna har förelagts att yttra sig över förslaget. Yttranden har inkommit från Inga Ryberg och Marianne Cardell (för fastigheten Kvallåkra 1:19 samt Jan Ivar Urge (för fastigheterna Kvallåkra 1:5 och 1:21).

Med anledning av muntligen framförda synpunkter från de tidigare ägarna, Blekinge Museum och SGU har vissa ändringar och förtydligande gjorts i skötselplanen.

Ikraftträdande

Detta beslut träder ikraft den dag det vunnit laga kraft. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller dock omedelbart, även om de överklagas.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, inom tre veckor från den dag kungörelse om beslutet varit införd i ortstidning.

Deltagande

Beslut i detta ärende har tagits av Ingegerd Wärnersson.

I beslutet har även deltagit länsassessor Bengt Johansson, antikvarie Anette Johansson samt Lars-Göran Olsén, den sistnämnde som föredragande.

Ingegerd Wärnersson

Lars-Göran Olsén

Kungöres i länets författningssamling, ortstidning och ORIS.

Bilagor:

1. Karta med reservatsgränser
2. Skötselplan med bilagor
3. Konsekvensutredning
4. Sändlista
5. Hur man överklagar (B:1)

Kopia till:

Se sändlista, bilaga 4

Karta

2004-02-12

Ärende

Bildande av Östra Kvallåkra naturreservat
Karlshamns kommun, Blekinge län.

Aktbilaga KA

Ärendenr: K0337

Marko Karkulehto

Ingenjör

